

Tisková zpráva, 2. července 2026

Zaměstnanci státu a jejich platy v roce 2025: pád relativních platů se zastavil

Každoročně aktualizovaná publikace a interaktivní aplikace think-tanku IDEA při CERGE-EI přináší podrobné analytické vhledy do struktury a dlouhodobých trendů počtu zaměstnanců státu, výše průměrných platů a výdajů na ně v roce 2025. Aplikace letos uživatelům nově umožňuje interaktivní analýzy dlouhodobých trendů. Aplikace a studie jsou dostupné na adrese: <https://ideaapps.cerge-ei.cz/zamestnancistatu>

Pro český stát pracuje téměř půl milionu **zaměstnanců placených ze státního rozpočtu – zaměstnanci státu**. Zdaleka největší podíl představují zaměstnanci v regionálním školství (cca 290 tisíc) a v bezpečnostních sborech (cca 80 tisíc), jako jsou policie, hasiči, celní správa, vězeňská služba, armáda.

Státní úředníci mezi zaměstnanci státu tvoří pouze cca 15 % (cca 74 tisíc) a většina z nich pracuje v tzv. neústřední státní správě, tj. v organizacích, jako jsou finanční úřady či správy sociálního zabezpečení. Na ministerstvech pak pracuje necelých 23 tis. osob, což představuje necelých 5 % zaměstnanců státu a necelé půl procento pracovní síly v české ekonomice. Státních úředníků je tedy mnohem méně, než jaké jsou laické představy a případná očekávání ohledně rozsahu možných úspor v této oblasti.

V roce 2025 vzrostl počet zaměstnanců státu o zhruba 4 000 (+0,8 %), především ve školství a v armádě. Výrazné zvýšení počtu zaměstnanců regionálního školství, zhruba o 3 800 (+1,4 %), s ohledem na jejich velký počet odpovídá nárůstu pouze o +1.4 %. Státních úředníků naopak zhruba o 300 ubylo (-0,4 %).

„Školství za poslední dekádu přispělo k růstu počtu zaměstnanců státu nejvíce. Od roku 2017 se meziroční nárůsty pohybovaly mezi 3,8 až 14,9 tisíci zaměstnanců. Souviselo to jak s růstem počtu dětí školního věku, tak se zaváděním inkluze, která dříve v českém školství chyběla,“ přibližuje klíčové trendy spoluautor studie Daniel Münich.

Průměrné relativní platy státních úředníků, tedy v poměru k průměrným platům v ekonomice, se poslední dvě dekády vyvíjely velmi cyklicky. Minima dosáhly v letech 2011–2012, maxima kolem roku 2018 a od té doby klesají. V roce 2025 opět poklesly – byť mírněji než v minulých letech – protože průměrná mzda v celé ekonomice rostla rychleji. Tento trend následuje dlouhodobý pokles relativních platů státních úředníků, který začal už v roce 2019.

„Nejvýrazněji se relativní platová úroveň zhoršila na ministerstvech. Jejich průměrné platy se dnes pohybují zhruba na úrovni 95 % průměrné mzdy v Praze, u ostatních ústředních orgánů kolem 87 %, přestože v těchto institucích pracuje vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců než na pražském trhu práce jako celku,“ doplňuje Daniel Münich.

Průměrné reálné platy státních úředníků v roce 2025 poprvé od roku 2020 zaznamenaly nárůst (ministerstva, ostatní ústřední orgány, neústřední úřady). Platy na neministerských ústředních orgánech rostly (4,5 %) o něco rychleji než na neústředních úřadech (3,4 %) a ministerstvech (3,2 %), k čemuž přispěl růst průměrného platu v Digitální a informační agentuře spojený s nárůstem počtu jejích zaměstnanců.

Nejvyšší průměrné měsíční platy měli v roce 2025 zaměstnanci ministerstev (62 tis. Kč), dále pak zaměstnanci ‚Ostatních ústředních orgánů‘ (56 tis. Kč). Nejnižší platy pak mají zaměstnanci ‚Neústřední státní správy‘, tedy převážně organizací poskytujících přímé služby občanům.

V roce 2025 dosáhly výdaje na platy zaměstnanců státu 284 miliard Kč, tedy 12 % výdajů státního rozpočtu a 3,3 % HDP. Výdaje na samotné státní úředníky činily 43,5 miliardy Kč, tedy 1,8 % státního rozpočtu a 0,51 % HDP. Tato čísla opět ukazují, že platy státních úředníků tvoří jen malou část celkových výdajů státního rozpočtu. Ve veřejné debatě jsou přitom náklady na platy ve státní správě často vnímány jako podstatně vyšší.

Nominální výdaje na platy státních úředníků v posledních dvaceti letech převážně rostly, zejména mezi lety 2012–2019 kvůli růstu počtu zaměstnanců i platů. Po roce 2021 byl růst nominálních výdajů tažen hlavně snahou kompenzovat vysokou inflaci. Reálné výdaje však poslední dvě dekády kolísaly a od roku 2021 prudce klesly v důsledku inflace i snah o konsolidaci výdajů státního rozpočtu. V roce 2025 tak byly výdaje na platy v

reálném vyjádření cca o 2 mld. vyšší než v roce 2009, tedy před světovou finanční krizí. V mezidobí však výrazně narostla reálná hodnota HDP i příjmů a výdajů SR.

Více v nové studii IDEA při CERGE-EI dostupné na:
<https://ideaapps.cerge-ei.cz/zamestnancistatu/>

Zaměstnanci státu a jejich platy v roce 2025: pád relativních platů se zastavil

O e-mailová avíza novinek IDEA si pište na idea@cerge-ei.cz

S PODPOROU

IOCB TEC-H

Autoři:

Petr Bouchal, pbouchal@gmail.com

Taras Hrendáš, taras.hrendash@cerge-ei.cz

Daniel Münich, daniel.munich@cerge-ei.cz, +420 - 224 005 715

Administrativní kontakt pro média:

Eva Peňázová, eva.penazova@cerge-ei.cz, +420-602 698 440

IDEA při CERGE-EI, Politických vězňů 7, Praha 1, idea@cerge-ei.cz

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) při Ekonomickém ústavu AV ČR, v. v. i. je nezávislý akademický think-tank zaměřující se na analýzy, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii. IDEA je projektem Ekonomického ústavu Akademie věd České republiky, který spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (CERGE) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI.

Děkujeme za podporu.

IOCB TEC-H

